

Bronnen en inspirerend materiaal

Leerplandoel 1:

De leerlingen beargumenteren binnen een gesimuleerd persoonlijk of gezinsbudget keuzes bij aankopen rekening houdend met de totale kostprijs en de financieringskost.

- Belang van financiële engagementen op korte en lange termijn
- Eenmalige en terugkerende kosten
- Consumentenkrediet

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 1)
<u>Wikifin-school</u>	<u>Achtergrondinformatie</u>	• <u>Budgetbeheer - nuttige informatie voor de leerkracht</u> Achtergrondinformatie voor de leerkracht rond het thema 'Budgetbeheer.' https://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/budgetbeheer-nuttige-informatie-voor-de-leerkracht • <u>Alles over het consumentenkrediet</u> Ontdek in deze tekst alles wat je moet weet over het consumentenkrediet. Een handige samenvatting voor de leerkracht of een boeiende leestekst voor de leerlingen. https://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/alles-over-het-consumentenkrediet • <u>Lenen - nuttige informatie voor de leerkracht</u> Achtergrondinformatie voor de leerkracht rond het thema Lenen. https://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/lenen-nuttige-informatie-voor-de-leerkracht
<u>Wikifin-school</u>	Educatief Spel	• <u>Budget aan-zet</u> Aan de hand van een educatief spel leren de leerlingen spelenderwijs een startersbudget te beheren. Er wordt verder ingegaan op verschillende types budgetposten.

Leerplandoel 1:

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 1)
Wikifin-school	lesfiches	• <u>Inschatten van financiële gevolgen</u> Aan de hand van een concrete casus stellen de leerlingen een budgetplan op. http://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/inschatten-van-financiele-gevolgen • <u>Hoe ga jij om met je geld</u> Aan de hand van diverse stellingen vormen en formuleren de leerlingen hun mening. De leerlingen debatteren hierover in groep. http://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/hoega-jij-om-met-je-geld-stellingspel
Wikifin-school	poster	• <u>Poster Budget</u> Hoe stel je een budget op? https://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/poster-budget
Wikifin-school	quiz	• <u>Quiz Kredieten</u> Wat weet jij over lenen? Test je kennis! https://www.wikifin.be/nl/quiz-kredieten • <u>Quiz geldzaken</u> Leerlingen beantwoorden meerkeuzevragen over diverse financiële onderwerpen. Zo ontdekken ze meer over intrest, enkelvoudige en samengestelde intrestberekeningen, de spaarrekening, inflatie, beleggingsproducten, diversificatie, fraude http://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/quiz-geldzaken
Wikifin-school	simulatietool	• <u>Een budget opstellen met een budgettool of Budgettool XL</u> Aan de hand van de Wikifin-budgettool voor jongeren stellen de leerlingen een basisbudget of uitgebreid budget (budgettool XL) op. Hiervoor krijgen ze een concrete casus waarin ze ook geconfronteerd worden met onvoorziene situaties. Wie hier dieper op in wil gaan, gebruikt de budgetplanner https://www.wikifin.be/nl/budgettool-xl. http://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/een-budget-opstellen-met-een-budgettool • <u>Vergelijkingstool spaarrekeningen</u> Vergelijk de intrest van verschillende spaarrekeningen. https://www.wikifin.be/nl/sparen-en-beleggen/vergelijkingstool-spaarrekeningen

Leerplandoel 1:

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 1)
<u>Wikifin-school</u>	video	• <u>Budget 2</u> Hoe behoud ik overzicht over mijn inkomsten en uitgaven? Ontdek in deze video eenvoudige tips om een goed overzicht te krijgen op jouw inkomsten en uitgaven. https://www.youtube.com/watch?v=lf7c6bhzf0M • <u>Welk consumentenkrediet kiezen?</u> Zit je met onverwachte uitgaven? Of wil je iets kopen en kom je geld tekort? Dan kan je geld lenen bij een bank of een kredietbemiddelaar. Ofwel via een lening op afbetaling, of via een kredietopening. https://youtu.be/gPhJD8roZjg • <u>Geldvragen: Waarom kost lenen ook geld?</u> Waarom kost lenen geld? Wat zijn de verschillende types krediet? In deze video worden de belangrijkste aspecten kort uitgelegd. https://youtu.be/gU1njxWxN6A
<u>Archief voor het onderwijs</u>	Audiovisuele collecties	• <u>Beeldfragmenten Geld en consumptie</u> Kopen op krediet stijgt Aankoop op afbetaling Wet op consumentenkrediet
<u>BudgetInZicht</u>	Bordspelen, interactieve app, interactieve tentoonstelling,...	• <u>Budgetinzicht bieden interactieve tentoonstellingen/ bordspelen tools rond budgetbeheer, sparen en verzekeringen aan, afhankelijk van de regio:</u> Wakosta?! Inleefparcours (budget- sparen- verzekeringen) Wakosta?! Budgetbeurs (inleefparcours budget) https://wakosta.be/ (Het is een interactieve en digitale tool) Wakosta?! Budget4 life (enkel voor regio Limburg) Budget aan zet (Een informatief spel over omgaan met geld)

Leerplandoel 1:

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 1)
Mysterie van financiën (Bellevue museum en reizende tentoonstelling)	Extra muros: (lesmateriaal vooraf en achteraf.	• De interactieve tentoonstelling “Mysterie van Financiën” dompelt de leerlingen onder in verschillende situaties waarmee zij zelfstandig de geheimen van de financiële wereld in de brede zin van het woord leren kennen. De tentoonstelling bestaat uit zeven modules 1. Loket keuzes 2. Loket rijkdom 3. Loket evenwicht 4. Loket concurrentie 5. Loket geluk 6. Loket mogelijkheden. 7. Loket toekomst • Extra lesmateriaal: edubox https://www.belvue.be/nl/activities/edubox-financiële-educatie-2 Loket keuzes: Bij hun bezoek aan dit loket worden de leerlingen geconfronteerd met consumentengedrag. Om hun aankopen te doen, beschikken de leerlingen over een bepaald budget en moeten zij criteria hanteren voor duurzame en ethische keuzes. (LPD1 maar eerder eerste graad) Loket geluk: Het centrale thema van dit loket is het beheren van een persoonlijk budget. Met een bepaald bedrag betalen de leerlingen vaste basisuitgaven, uitgaven om hun toekomst voor te bereiden en ook vrijetijdsuitgaven. Het principe van de sociale zekerheid komt in dit loket ook aan bod. (LPD1 en LPD6)
Get a teacher (KBC)	gastles	• 'Bankwijs: je GPS door de financiële wereld' Een interactieve, boeiende les met voorbeelden uit de leefwereld van de leerlingen. Je geeft zelf op voorhand aan welke 2 domeinen besproken worden 1. Betaalverkeer & Cybercrime 2. Lenen 3. Verzekeren 4. Sparen & Beleggen Betaalverkeer & cybercrime ▪ Op welke verschillende manier kan je betalen Betaalkaarten en de betaalsystemen: debet-, krediet- en prepaidkaart ▪ Wat moet je doen als je jouw betaalkaart verliest? Denk twee keer na voor je iets post op social media Let op voor cybercrime: phishing, smishing, vishing, money mule Lenen ▪ Waarvoor kan je geld lenen? Verschillende soorten kredieten in functie van het doel Voorwaarden om een lening te bekomen, kennismaking met een aantal begrippen ▪ Simulatie van een woonkrediet Let op, geld lenen kost ook geld! Wat betekent dit nu eigenlijk?

Leerplandoel 1:

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 1)
Get a teacher (KBC)	gastles	• 'Budgetbeheer' Een interactieve, boeiende les met voorbeelden uit de leefwereld van jongeren waarin we stapsgewijs leren wat budgetbeheer inhoudt. Inkomsten en uitgaven (LPD1,3) ○ Welk geldtype ben jij? ○ Soorten inkomsten en uitgaven. ○ Wat met een studentenjob? ○ Wat is het verschil tussen bruto- en nettoloon? ○ Waarom betalen we op onze inkomsten RSZ- bijdrage en bedrijfsvoorheffing? ○ Wat zijn extralegale voordelen? ○ Hoger diploma, hoger loon? Budgetbeheer (LPD1) ○ Wat is budgetbeheer? ○ Wie doet aan budgetbeheer? ○ Hoe doe je aan budgetbeheer? ○ Waarom moet ik sparen? ○ Tips en tricks om geld te besparen ○ Duurzaam consumeren ○ Oorzaken van schulden ○ Waar kan je terecht voor hulp omtrent budgetbeheer? ○ Initiatieven voor lage gezinsinkomens Op eigen benen staan (LPD1,4) ○ Afgestudeerd: wat nu? ○ Huren of kopen? ○ Kopen en kredieten ○ Verzekeren budgetoefeningen (LPD1) ○ Mijn eerste auto: hoeveel kost dat? ○ Verder studeren: een vergelijking van de verschillende opties ○ Ik wil naar een festival: hoelang moet ik daarvoor sparen? ○ Alleen gaan wonen: waar moet ik mij aan verwachten?
De toekomst verzek(er)d)t (Federatie verzekeringen i.s.m. KdG hogeschool)	gastles	• Powerpointpresentatie gebracht door een verzekeringsexpert. Om hieraan te werken en leerkrachten te ondersteunen, bouwen we een brug tussen het secundair onderwijs en het werkveld. Vanuit onze hogeschool stellen we een PowerPoint beschikbaar die verzekeringsexperts op jouw school kunnen gebruiken bij een gastles. Inhoud presentatie: ▪ Budgettaire keuzes rekening houdend met de totale kostprijs met focus op de financieringskost (consumentenkrediet) en supplementaire kosten (bv. verzekeringskost)(LPD 1) ▪ Een schadegeval: aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid (LPD 4) ▪ Sparen en beleggen: risico en rendement (LPD2)

Leerplandoel 1:

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 1)
Wikifin lab (Wikfin, Brussel);	Extra muros	• <u>Interactief centrum</u> Het Wikifin Lab is een interactief centrum voor financiële educatie waarbij leerlingen uit het secundaire onderwijs experimenteren met verschillende financiële situaties uit het dagelijks leven. Tijdens het parcours krijgen bezoekers inzichten om hun vragen over geld te beantwoorden: ○ Budgetbeheer ○ Lenen ○ Sparen en beleggen (financiële producten begrijpen) ○ Risico's verzekeren ○ De sociale zekerheid
Website financiële geletterdheid van KULeuven	Lesmateriaal/interactieve leerpaden	• <u>Website financiële-geletterdheid.org</u> Deze wordt gratis door KULeuven ter beschikking. Je vindt er inspiratie voor de realisatie van het leerplan financieel economische vorming 3de graad. Leerlingen kunnen zelfstandig aan het werk met een variatie van interactieve digitale leerpaden en kunnen de leerlingen hun kennis testen met quizen in Bookwidgets. Alles is ingedeeld per leerplandoel. https://2financiele-geletterdheid.org

Leerplandoel 2:

De leerlingen vergelijken sparen en beleggingsvormen op het vlak van risico en rendement.

★ Inflatie

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 2)
Wikifin-school	Achtergrondinformatie	• <u>Alles over beleggen</u> Ontdek in deze tekst alles wat je moet weet over de belangrijkste beleggingsproducten. Een handige samenvatting voor de leerkracht of een boeiende leestekst voor de leerlingen. https://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/alles-over-beleggen • <u>Sparen en beleggen - nuttige informatie voor de leerkracht</u> Achtergrondinformatie voor de leerkracht rond het thema Sparen en beleggen. https://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/sparen-en-beleggen-nuttige-informatie-voor-de-leerkracht
	lesfiches	• <u>Alles over inflatie</u> Wat zijn de oorzaken en gevolgen van inflatie? Hoe wordt inflatie berekend? Wat wordt er gedaan om de inflatie onder controle te houden? https://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/alles-over-inflatie • <u>Financiële markten en producten 1</u> De leerlingen maken kennis met 3 zeer verschillende spaar- en beleggingsproducten (spaarrekening, aandeel, staatsbon) en vergelijken deze financiële producten op vlak van rendement, risico en liquiditeit. https://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/financiele-markten-en-producten-1 • <u>Financiële markten en producten 2</u> De leerlingen leren over financiële markten en verschillende beleggingsproducten: aandelen, obligaties, beleggingsfondsen. Ze analyseren gedetailleerde productfiches. https://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/financiele-markten-en-producten-2

Leerplandoel 2:

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 2)
Wikifin-school	poster	• <u>Poster inflatie</u> Ontdek alles over inflatie aan de hand van een poster. https://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/poster-inflatie
Wikifin-school	quiz	• <u>Quiz Beleggen</u> Wat weet jij over beleggen? Test je kennis! https://www.wikifin.be/nl/quiz-beleggen • <u>Quiz geldzaken</u> Leerlingen beantwoorden meerkeuzevragen over diverse financiële onderwerpen. Zo ontdekken ze meer over intrest, enkelvoudige en samengestelde intrestberekeningen, de spaarrekening, inflatie, beleggingsproducten, diversificatie, fraude https://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/quiz-geldzaken
Wikifin-school	simulatietool	• <u>Spaarcalculator</u> Bereken snel hoeveel of hoelang je moet sparen https://www.wikifin.be/nl/spaarcalculator
Wikifin lab (Wikifin, Brussel);	Extra muros	• <u>Interactief centrum</u> Het Wikifin Lab is een interactief centrum voor financiële educatie waarbij leerlingen uit het secundaire onderwijs experimenteren met verschillende financiële situaties uit het dagelijks leven. Tijdens het parcours krijgen bezoekers inzichten om hun vragen over geld te beantwoorden: ○ Budgetbeheer ○ Lenen ○ Sparen en beleggen (financiële producten begrijpen) ○ Risico's verzekeren ○ De sociale zekerheid

Leerplandoel 2:

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 2)
Wikifin-school	video	• <u>Obligaties, coupons en ratingbureau's</u> Een korte introductie tot obligaties, coupons en ratingbureaus. https://youtu.be/2-pcg9ajxEk • <u>Wat is een aandeel?</u> Wat is een aandeel? Deze video toont een korte introductie. https://youtu.be/95wJbKPI9po • <u>Wat is een beleggingsfonds?</u> Wil je je spaargeld investeren in aandelen of obligaties? Maar heb je de tijd of ervaring niet om je beleggingen grondig op te volgen? Dan kan een beleggingsfonds voor jou een oplossing zijn. Deze video toont een korte introductie. https://youtu.be/7AMCLmfGkQE. • <u>Geldvragen: Wat weet jij over beleggen?</u> https://youtu.be/gPhJD8roZjg • <u>Geldvragen: Waarom kost lenen ook geld?</u> Waarom kost lenen geld? Wat zijn de verschillende types krediet? In deze video worden de belangrijkste aspecten kort uitgelegd. https://youtu.be/gU1njxWxN6A • <u>Beleggen, wat is dat? Wat zijn de populairste beleggingsproducten?</u> In deze video worden de belangrijkste aspecten kort uitgelegd. https://youtu.be/GmUBevhJYCg

Leerplandoel 2:

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 2)
Mysterie van financiën (Bellevue museum en reizende tentoonstelling)	Extra muros: (lesmateriaal vooraf en achteraf.	• De interactieve tentoonstelling “Mysterie van Financiën” dompelt de leerlingen onder in verschillende situaties waarmee zij zelfstandig de geheimen van de financiële wereld in de brede zin van het woord leren kennen. De tentoonstelling bestaat uit zeven modules 1. Loket keuzes 2. Loket rijkdom 3. Loket evenwicht 4. Loket concurrentie 5. Loket geluk 6. Loket mogelijkheden. 7. Loket toekomst • Extra lesmateriaal: edubox: https://www.belvue.be/nl/activities/edubox-financiële-educatie-2 <u>Loket toekomst:</u> In dit loket leren de leerlingen hoe belangrijk het is om doordachte financiële keuzes voor hun spaargeld te maken en hoe belangrijk het is om de risico's juist te beoordelen vooraleer te beleggen. (LPD2)
Get a teacher (KBC)	gastles	• 'Bankwijs: je GPS door de financiële wereld' Een interactieve, boeiende les met voorbeelden uit de leefwereld van de leerlingen. Je geeft zelf op voorhand aan welke 2 domeinen besproken worden 1. Betaalverkeer & Cybercrime 2. Lenen 3. Verzekeren 4. Sparen & Beleggen Sparen en beleggen (LPD2) ▪ Spaar- en termijnrekening - Inflatie en krimpflatie: waar is mijn geld gebleven? - Pensioensparen: sparen vandaag, met pensioen gaan (over)morgen - Wat is beleggen en hoe bepaal je je profiel? - Het verschil tussen aandelen en obligaties. Fondsen een combi van beiden - Crypto: de valuta van de toekomst? - Sparen en verschillende beleggingsvormen: een vergelijking op vlak van risico en rendement

Leerplandoel 2:

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 1)
De toekomst verzek(er)d)t (Federatie verzekeringen i.s.m. KdG hogeschool)	gastles	• Powerpointpresentatie gebracht door een verzekeringsexpert. Om hieraan te werken en leerkrachten te ondersteunen, bouwen we een brug tussen het secundair onderwijs en het werkveld. Vanuit onze hogeschool stellen we een PowerPoint beschikbaar die verzekeringsexperts op jouw school kunnen gebruiken bij een gastles. Inhoud presentatie: ▪ Budgettaire keuzes rekening houdend met de totale kostprijs met focus op de financieringskost (consumentenkrediet) en supplementaire kosten (bv. verzekeringskost)(LPD 1) ▪ Een schadegeval: aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid (LPD 4) ▪ Sparen en beleggen: risico en rendement (LPD2)
Website financiële geletterdheid van KULeuven	Lesmateriaal/interactieve leerpaden	• Website <i>financiele-geletterdheid.org</i> Deze wordt gratis door KULeuven ter beschikking. Je vindt er inspiratie voor de realisatie van het leerplan financieel economische vorming 3de graad. Leerlingen kunnen zelfstandig aan het werk met een variatie van interactieve digitale leerpaden en kunnen de leerlingen hun kennis testen met quizzen in Bookwidgets.Alles is ingedeeld per leerplandoel. https://2financiele-geletterdheid.org

Leerplandoel 3:

De leerlingen lichten gevolgen van het werken met een arbeidsovereenkomst toe.

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 3)
Wikifin-school	posters	• <u>Poster Loonfiche</u> Wat staat er allemaal op een loonbrief? http://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/poster-loonfiche • <u>Poster Studentenjob</u> Alles wat je moet weten over een studentenjob http://www.wikifin.be/nl/wikifin-school/poster-studentenjob
Wikifin-school	Interactieve tool	• <u>Loonbrief studenten</u> Deze tool geeft een heldere uitleg bij de verschillende onderdelen van een loonbrief voor studenten. https://www.wikifin.be/nl/loonbrief-studenten • <u>Loonbrief</u> In de loonbriefapplicatie worden alle onderdelen van een loonbrief uitgelegd. https://www.wikifin.be/nl/loonbrief
Wikifin-school	video	• <u>Je loonbrief uitgelegd</u> Als je je loonbrief doorneemt, merk je het meteen. Je hebt een brutoloon, wat je werkgever jou betaalt, en je hebt een nettoloon, wat uiteindelijk op je rekening komt. Tussen de twee zit een aanzienlijk verschil. Hoe komt dat? https://youtu.be/7Mnq88PmbFw

Leerplandoel 3:

De leerlingen lichten gevolgen van het werken met een arbeidsovereenkomst toe.

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 3)
<u>Student at work</u>	informatie	• <u>Je loon en voordelen?</u> https://www.studentatwork.be/nl/je-loon-en-voordelen.html • <u>Je studenjob/ je studencontract regelgeving.</u> https://www.studentatwork.be/nl/studentenjob-en-jobstudent.html
<u>Get a teacher (KBC)</u>	gastles	• <u>'Budgetbeheer'</u> Een interactieve, boeiende les met voorbeelden uit de leefwereld van jongeren waarin we stapsgewijs leren wat budgetbeheer inhoudt. Inkomsten en uitgaven Welk geldtype ben jij? Soorten inkomsten en uitgaven. Wat met een studentenjob? Wat is het verschil tussen bruto- en nettoloon? Waarom betalen we op onze inkomsten RSZ- bijdrage en bedrijfsvoorheffing? Wat zijn extralegale voordelen? Hoger diploma, hoger loon?
<u>Website financiële geletterdheid van KULeuven</u>	Lesmateriaal/interactieve leerpaden	• <u>Website financiele-geletterdheid.org</u> Deze wordt gratis door KULeuven ter beschikking. Je vindt er inspiratie voor de realisatie van het leerplan financieel economische vorming 3de graad. Leerlingen kunnen zelfstandig aan het werk met een variatie van interactieve digitale leerpaden en kunnen de leerlingen hun kennis testen met quizen in Bookwidgets. Alles is ingedeeld per leerplandoel. https://2financiele-geletterdheid.org

Leerplandoel 4: De leerlingen lichten verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid bij een schadegeval toe

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 4)
Wikifin-school	simulatietool	• <u>Vergelijkingstool verzekeringen BA familiale</u> Vergelijk de belangrijkste dekkingselementen van de verzekeringen BA familiale en krijg informatie over hun prijs https://www.wikifin.be/nl/vergelijkingstool-verzekeringen-ba-familiale
<u>Assuralia scholenpakket verzekeringen</u>	lesmateriaal	• <u>Assuralia schoolpakket</u> Dit pakket is samengesteld, om scholieren te helpen de wereld van verzekeringen beter te begrijpen. Er zijn 10 thema's en elk thema bevat een aantal opdrachten. Alles is gebundeld in één bestand. Er is eveneens een bestand met alle antwoorden. Deze educatieve documenten bieden een volledige introductie tot de belangrijkste concepten van verzekeringen, waardoor leerlingen hun kennis kunnen testen en hun begrip kunnen versterken. Opdracht 1 - Bereken je risico Opdracht 2 - Op alles staat een prijs Opdracht 3 - Verzekeren? Waarom zou je? Opdracht 4 - Toch maar een verzekering? Opdracht 5 - Schadevergoeding of uitkering? Opdracht 6 - Ben jij aansprakelijk? Opdracht 7 - Verschillende verzekeraars Opdracht 8 - Verplicht of aan te raden? Opdracht 9 - Uitgesloten dat zoiets verzekerd is... Opdracht 10 - Sparen voor later Eindtest
<u>Website financiële geletterdheid van KULeuven</u>	Lesmateriaal/interactieve leerpaden	• <u>Website <i>financiele-geletterdheid.org</i></u> Deze wordt gratis door KULeuven ter beschikking. Je vindt er inspiratie voor de realisatie van het leerplan financieel economische vorming 3de graad. Leerlingen kunnen zelfstandig aan het werk met een variatie van interactieve digitale leerpaden en kunnen de leerlingen hun kennis testen met quizen in Bookwidgets. Alles is ingedeeld per leerplandoel. https://2financiele-geletterdheid.org
<u>Wikifin lab (Wikifin, Brussel);</u>	Extra muros	• <u>Interactief centrum</u> Het Wikifin Lab is een interactief centrum voor financiële educatie waarbij leerlingen uit het secundaire onderwijs experimenteren met verschillende financiële situaties uit het dagelijks leven. Tijdens het parcours krijgen bezoekers inzichten om hun vragen over geld te beantwoorden: ○ Budgetbeheer ○ Lenen ○ Sparen en beleggen (financiële producten begrijpen) ○ Risico's verzekeren ○ De sociale zekerheid

Leerplandoel 4:

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 4)
Get a teacher (KBC)	gastles	• 'Bankwijs: je GPS door de financiële wereld' Een interactieve, boeiende les met voorbeelden uit de leefwereld van de leerlingen. Je geeft zelf op voorhand aan welke 2 domeinen besproken worden 1. Betaalverkeer & Cybercrime 2. Lenen 3. Verzekeren 4. Sparen & Beleggen Verzekeren Soorten risico's - soorten verzekeringen Wat betekenen de termen aansprakelijkheid, derden en rechtsbijstand? Schadepreventie! • 'Budgetbeheer' Een interactieve, boeiende les met voorbeelden uit de leefwereld van jongeren waarin we stapsgewijs leren wat budgetbeheer inhoudt. Op eigen benen staan Afgestudeerd: wat nu? Huren of kopen? Kopen en kredieten Verzekeren
De toekomst verzeker(d)t (Federatie verzekeringen i.s.m. KdG hogeschool)	gastles	• Powerpointpresentatie gebracht door een verzekeringsexpert. Om hieraan te werken en leerkrachten te ondersteunen, bouwen we een brug tussen het secundair onderwijs en het werkveld. Vanuit onze hogeschool stellen we een PowerPoint beschikbaar die verzekeringsexperts op jouw school kunnen gebruiken bij een gastles. Inhoud presentatie: ▪ Budgettaire keuzes rekening houdend met de totale kostprijs met focus op de financieringskost (consumentenkrediet) en supplementaire kosten (bv. verzekeringskost)(LPD 1) ▪ Een schadegeval: aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid (LPD 4) ▪ Sparen en beleggen: risico en rendement (LPD2)

Leerplandoel 5:

De leerlingen illustreren het marktmechanisme op de productmarkt.

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 5)
Archief voor het onderwijs	Audiovisuele collecties	• Beeldfragmenten Economie De wet van vraag en aanbod De werking van vraag- en aanbodcurve Waarom schommelt de prijs? Huizenprijzen blijven stijgen Prijzenoorlog Minimumprijzen
Mysterie van financiën (Bellevue museum en reizende tentoonstelling)	Extra muros: (lesmateriaal vooraf en achteraf.	• De interactieve tentoonstelling “Mysterie van Financiën” dompelt de leerlingen onder in verschillende situaties waarmee zij zelfstandig de geheimen van de financiële wereld in de brede zin van het woord leren kennen. De tentoonstelling bestaat uit zeven modules 1. Loket keuzes 2. Loket rijkdom 3. Loket evenwicht 4. Loket concurrentie 5. Loket geluk 6. Loket mogelijkheden. 7. Loket toekomst <u>Loket concurrentie:</u> De leerlingen ontdekken hoe prijzen tot stand komen. Ze ervaren rechtstreeks hoe externe factoren de prijs van een product kunnen bepalen. Bovendien leren ze concepten kennen als goederen, diensten, importeren, exporteren, multinationale onderneming, consument, korte keten, ecologisch consumeren en marktevenwicht.
Website financiële geletterdheid van KULeuven	Lesmateriaal/interactieve leerpaden	• Website financiele-geletterdheid.org Deze wordt gratis door KULeuven ter beschikking. Je vindt er inspiratie voor de realisatie van het leerplan financieel economische vorming 3de graad. Leerlingen kunnen zelfstandig aan het werk met een variatie van interactieve digitale leerpaden en kunnen de leerlingen hun kennis testen met quizen in Bookwidgets. Alles is ingedeeld per leerplandoel. https://2financiele-geletterdheid.org

Leerplandoel 6:

De leerlingen lichten toe hoe de overheid via inkomsten en uitgaven een impact heeft op de samenleving en ongelijkheid tracht te beperken.

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 6)
Wikifin-school	Video's	• <u>De Sociale Zekerheid in België</u> Wat is de sociale zekerheid en hoe wordt deze gefinancierd? https://www.youtube.com/watch?v=BMP2adgXdag • <u>Geldvragen: Moet je als minderjarige belasting betalen?</u> Wat zijn belastingen, wie moet dit betalen en waarom? In deze video worden de belangrijkste aspecten kort uitgelegd. https://youtu.be/VFpKuYBJQLg
<u>Mysterie van financiën (Bellevue museum en reizende tentoonstelling)</u>	Extra muros: (lesmateriaal vooraf en achteraf.	• <u>De interactieve tentoonstelling “Mysterie van Financiën”</u> dompelt de leerlingen onder in verschillende situaties waarmee zij zelfstandig de geheimen van de financiële wereld in de brede zin van het woord leren kennen. De tentoonstelling bestaat uit zeven modules 1. Loket keuzes 2. Loket rijkdom 3. Loket evenwicht 4. Loket concurrentie 5. <u>Loket geluk</u> 6. Loket mogelijkheden. 7. Loket toekomst <u>Loket geluk</u>: Het centrale thema van dit loket is het beheren van een persoonlijk budget. Met een bepaald bedrag betalen de leerlingen vaste basisuitgaven, uitgaven om hun toekomst voor te bereiden en ook vrijetijdsuitgaven. Het principe van de sociale zekerheid komt in dit loket ook aan bod. (LPD1 en LPD6)
<u>Website financiële geletterdheid van KULeuven</u>	Lesmateriaal/interactieve leerpaden	• <u>Website <i>financiele-geletterdheid.org</i></u> Deze wordt gratis door KULeuven ter beschikking. Je vindt er inspiratie voor de realisatie van het leerplan financieel economische vorming 3de graad. Leerlingen kunnen zelfstandig aan het werk met een variatie van interactieve digitale leerpaden en kunnen de leerlingen hun kennis testen met quizen in Bookwidgets. Alles is ingedeeld per leerplandoel. https://2financiele-geletterdheid.org

Leerplandoel 6:

De leerlingen lichten toe hoe de overheid via inkomsten en uitgaven een impact heeft op de samenleving en ongelijkheid tracht te beperken.

Link	Wat?	Leermiddelen die je kan inzetten voor FEV in de derde graad (leerplandoel 6)
Wikifin lab (Wikfin, Brussel);	Extra muros	• Interactief centrum Het Wikifin Lab is een interactief centrum voor financiële educatie waarbij leerlingen uit het secundaire onderwijs experimenteren met verschillende financiële situaties uit het dagelijks leven. Tijdens het parcours krijgen bezoekers inzichten om hun vragen over geld te beantwoorden: ○ Budgetbeheer ○ Lenen ○ Sparen en beleggen (financiële producten begrijpen) ○ Risico's verzekeren ○ De sociale zekerheid